

ПРЕДЛАГАЧ: Група пратеници

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА
ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА СООБРАЌАЈОТ НА ПАТИШТАТА,
ПО СКРАТЕНА ПОСТАПКА

Скопје, јули 2025 година

04. 07. 2025			
Примено E prapadur	Број Numër	Прилог Shërbise	Вредност Vlerë
08	385317		

ДО
ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 71 став 1 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139, 144 и 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Ви поднесуваме Предлог на закон за дополнување на Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата, по скратена постапка.

ПРАТЕНИЦИ:

ПАВЛЕ АРСОСКИ
Бориса Караџевиќ
Никола Мицевиќ
Боран Стојаноски
MARIJA KOLIC
Bekim QAKU
Зоран Петров
Сергеј Попов
Никола Кочаноски
ЈАНЕ МИЦЕВИЌ
БЕТА СТАМЕНКОСКИ
ЖАН АРБОШАКОВ

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Во Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата се уредени безбедноста и заштитата на патиштата, основните начела и меѓусебните односи на учесниците и другите субјекти во сообраќајот на патиштата, правилата на сообраќајот на патиштата, системот на сообраќајните знаци, опремата и сигнализацијата на патиштата, должностите во случај на сообраќајна незгода, кандидати за возачи, возачи, автошколи, испитни центари и возачки дозволи, оспособувањето за управување и текнување право на управување со моторно возило и прекршочната постапка за деца, посебните мерки на безбедност, организацијата и задачите на советите за безбедност на сообраќајот на патиштата, евиденциите и заштитата на податоците, прекршочните одредби и овластувањата за подзаконски прописи.

Според Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата, возач е лице кое управува со моторно возило или друго превозно средство на пат. Ова вклучува: лица кои управуваат со автомобили, мотоцикли, автобуси, камиони и слично. Исто така, лица кои управуваат со велосипеди, мопеди, трактори, и други нерегистрирани превозни средства на патиштата, се сметаат за возачи во одреден контекст на законот.

Возачката дозвола е официјален документ што овозможува управување со возило од соодветна категорија. Право на управување со возило може да стекне лице кое ги исполнува следниве услови:

- да наполнило минимум години возраст за возилото утврдени со овој закон,
- да е здравствено и психофизички способно да управува со моторно возило,
- да има завршено најмалку основно образование,
- да положило возачки испит за управување со моторно возило од определена категорија и
- со одлука на надлежен државен орган или друг орган да не му е забрането управување со моторно возило или група на возила.

Минимална возраст за управување со возило за одредени категории во нашата држава е пропишано и тоа:

- 16 години за управување со моторни возила од категориите: „АМ“ и „А1“ и националната категорија „Г“,
- 17 години за управување со возила од националната категорија „Ф“
- 18 години за управување со моторно возило од „Б“ категорија,
- 18 години за управување со моторно возило од категориите: „А2“, „БЕ“, „Ц1“ и „Ц1Е“
- 21 години за управување со моторно возило од категориите: „А“, „Ц“, „ЦЕ“, „Д1“ и „Д1Е“ и
- 24 години за управување со возила од категориите: „Д“, „ДЕ“ и националната категорија „Т“.

Согласно Европската директива 2006/126/E3, во Европската Унија, можноста за управување на мотоцикл до 125 см³ варира во зависност од земјата. Некои земји на

Европската Унија го дозволуваат тоа под специфични услови, како на пример поседување на дозвола, одреден број години или завршување на дополнителна обука. Во некои на самата возачка дозвола мора да се допише посебен национален код со кој што возачот кој поседува возачка дозвола Б категорија, ќе има право да управува мотоцикл до 125 см³ од категоријата А1.

Држави каде може да се управува мотоцикл до 125 см³ со возачка дозвола од Б категорија се: Шпанија, Грција, Португалија, Франција, Австрија, Чешка, Белгија, Луксенбург, Словенија, Полска и др.

Со овој Предлог на закон се придвижува возачот кој поседува возачка дозвола од Б категорија, ќе има право да управува мотоцикли со автоматски менувач од категоријата „А1“ чија работна зафатнина на моторот не е поголема од 125 см³ и чија сила на моторот не е поголема од 11 kw и соодносот на јачината на моторот и масата на возилото не надминува 0.1 kw/kg, откако ќе наполни 23 години и минимум 5 години важечка возачка дозвола од категорија „Б“ и поседува потврда за посета на 4 часовна теоретска обука. По исполнети услови во возачката дозвола на возачот соодветно се додава национален код „Б 125“ во категоријата „Б“ кој важи само на територијата на Република Северна Македонија.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Целта на овој закон е да се овозможи возачот кој поседува возачка дозвола од Б категорија, да има право да управува мотоцикли со автоматски менувач од категоријата „А1“.

Со ова решение сметаме дека ќе се намали загадување на воздухот, гужвата во сообраќајот и поголема пристапност до паркинг.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГ НА ЗАКОНОТ ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлог на закон не предизвикува финансиски последици врз Буџетот на Република Северна Македонија и другите јавни финансиски средства.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИНОТ НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Предлогот на закон не предвидува дополнителни фискални импликации по Буџетот на Република Северна Македонија

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Согласно член 175 алинеја 1 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, имајќи во предвид дека не се работи за сложен и обемен закон, се предлага Собранието да расправа по Предлогот на закон по скратена постапка.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА СООБРАЌАЈОТ НА
ПАТИШТАТА

Член 1

Во („Службен весник на Република Македонија“ број 169/15, 226/15, 55/16, 11/18, 83/18, 191/18, 70/19 и 98/19 и Службен весник на Република Северна Македонија број 302/20, 122/21, 33/24 и 208/24) во член 301 по ставот (22) се додава нов став (22-а) кој гласи:

„(22-а) Возач на кого му е издадена возачка дозвола од категоријата „Б“ има право да управува и со мотоцикли со автоматски менувач од категоријата „А1“ чија работна зафатнина на моторот не е поголема од 125 см³ и чија сила на моторот не е поголема од 11 kw и соодносот на јачината на моторот и масата на возилото не надминува 0.1 kw/kg, откако ќе наполни 23 години, поседува минимум 5 години важечка возачка дозвола од категорија „Б“ и поседува потврда за посета на 4 часа сообраќајни правила и прописи за управување со мотоцикл до 125 см³ (теоретска обука). По исполнети услови во возачката дозвола на возачот соодветно се додава национален код „Б 125“ во категоријата „Б“ кој важи само на територијата на Република Северна Македонија.“.

Член 2

Формата и содржината на образецот за издавање возачка дозвола и потврдата за посета на 4 часа сообраќајни правила и прописи за управување со мотоцикл до 125 см³ (теоретска обука) од член 1 од овој закон ќе ја пропише министерот за внатрешни работи во рок од 15 дена од денот на влегување во сила на овој закон.

Член 3

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ ОД ПРЕДЛОГ - ЗАКОНОТ

Предлогот на содржи 3 члена

Со членот 1 се дополнува членот 301 со нов став (22-а).

Со членот 2 министерот за внатрешни работи во рок од 15 дена од денот на влегување во сила на овој закон ќе ја пропише формата и содржината на образецот за издавање возачка дозвола и потврдата за посета на 4 часа сообраќајни правила и прописи за управување со мотоцикл до 125 см³ (теоретска обука) .

Со членот 3 е влегува во сила на овој закон.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во предложените одредби се меѓусебно поврзани и претставуваат една правна целина.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Предложените законски решенија ќе придонесат кон намалување на загадување на воздухот, гужвата во сообраќајот и поголема пристапност до паркинг

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ

Член 301

(1) Возачката дозвола се издава за управување со моторни и приклучни возила кои се распоредуваат во категориите „АМ“, „А1“, „А2“, „А“, „Б“, „БЕ“, „Ц1“, „Ц1Е“, „Ц“, „ЦЕ“, „Д1“, „Д1Е“, „Д“ и „ДЕ“ и во националните категории „Ф“, „Г“ и „Т“.

(2) Во категоријата „АМ“ спаѓаат mopеди, мотокултиватор, односно возила на две или три тркала со максимална брзина која не надминува 45 km/h и лесни четирицикли.

(3) Во категоријата „А1“ спаѓаат мотоцикли чија работна зафатнина на моторот не е поголема од 125 cm³ и чија сила на моторот не е поголема од 11 kw и соодносот на јачината на моторот и масата на возилото не надминува 0.1 kw/kg, како и трицикли со моќност помала од 15 kw.

(4) Во категоријата „А2“ спаѓаат мотоцикли со или без бочна приколка сила на мотор која не е поголема од 35 kw и соодносот меѓу јачината на мотор и масата на возилото не е поголем од 0.2 kW/kg, но не потекнуваат од возило со двојно поголема моќност.

(5) Во категоријата „А“ спаѓаат мотоцикли со или без бочна приколка, како и трицикли со моќност поголема од 15 kw.

(6) Во категоријата „Б“ спаѓаат моторните возила чија најголема дозволена маса не надминува 3.500 kg, кои немаат повеќе од осум седишта не сметајќи го седиштето на возачот, на кои можат да се додадат приклучни возила, чија најголема дозволена маса не надминува 750 kg согласно со прописите од областа на единечно одобрение на возило. Моторните возила од оваа категорија можат да се комбинираат со приклучни возила со најголема дозволена маса поголема од 750 kg, под услов најголемата дозволена маса на комбинацијата на возила да не надминува 4.250 kg.

(7) Во категоријата „БЕ“ спаѓаат комбинација на возила влечени од страна на возило од категорија „Б“, при што најголема дозволена маса на приклучното возило не надминува 3.500 kg согласно со прописите од областа на единечно одобрение на возила.

(8) Во категоријата „Ц1“ спаѓаат моторни возила кои не спаѓаат во категориите „Д1“ или „Д“, чијашто најголема дозволена маса е поголема од 3.500 kg, но помала од 7.500 kg, кои се конструирани за пренос на не повеќе од осум патници покрај возачот. Моторните возила од оваа категорија можат да се комбинираат со приколка со најголема дозволена маса помала од 750 kg.

(9) Во категоријата „Ц1Е“ спаѓа група на возила влечени од страна на возило од категорија „Ц1“ и чија најголема дозволена маса на приклучно возило е поголема од 750 kg, притоа групата да не надминува 12.000 kg, како и група на возила влечена од страна на возило од категорија „Б“ чија најголема дозволена маса на приколка надминува над 3.500 kg, без притоа групата на возила да не надминува 12.000 kg согласно со прописите од областа на единечно одобрение на возила.

(10) Во категоријата „Ц“ спаѓаат моторни возила кои не спаѓаат во категориите „Д1“ или „Д“ чија најголема дозволена маса надминува 3.500 kg, а кои се конструирани за превоз на не повеќе од осум патници покрај возачот и истите може да се комбинираат со приколка чија најголема дозволена маса е помала од 750 kg.

(11) Во категоријата „ЦЕ“ спаѓаат група на возила влечени од страна на возило кое припаѓа во категорија „Ц“ на кое може да биде додадено приклучно возило чија

најголема дозволена маса е поголема од 750 kg согласно со прописите од областа на единечно одобрение на возила.

(12) Во категоријата „Д1“ спаѓаат моторни возила за превоз на лица кои покрај седиштето на возачот имаат повеќе од осум, но не повеќе 16 седишта и чија вкупна должина не надминува осум метри и може да се комбинира со приколка чија најголема дозволена маса на приколката е помала од 750 kg.

(13) Во категоријата „Д1Е“ спаѓаат група на возила влечени од страна на возило кое спаѓа во категоријата „Д1“ со најголема дозволена маса на приколката поголема од 750 kg согласно со прописите од областа на единечно одобрение на возила.

(14) Во категоријата „Д“ спаѓаат моторни возила за превоз на патници кои имаат повеќе од осум седишта, покрај седиштето на возачот и може да се комбинираат со приколка чија најголема дозволена маса е помала од 750 kg.

(15) Во категоријата „ДЕ“ спаѓаат група на возила влечени од страна на возило од категорија „Д“ чија најголема дозволена маса на приколката е поголема од 750 kg согласно со прописите од областа на единечно одобрение на возила.

(16) Во национална категорија „Ф“ спаѓаат трактори со или без тракторски приколки. Со дозволата за управување на возилата од оваа национална категорија, може да се управуваат и возилата кои спаѓаат во националната категорија „Г“.

(17) Во национална категорија „Г“ спаѓаат мобилни машини. Со дозволата за управување на возилата од оваа национална категорија, може да се управуваат и мотокултиватори.

(18) Во национална категорија „Т“ спаѓаат трамваи.

(19) Возач на кого му е издадена возачка дозвола од категоријата „А1“ има право да управува и со моторни возила кои спаѓаат во категоријата „АМ“.

(20) Возач на кого му е издадена возачка дозвола од категоријата „А“ има право да управува и со моторни возила кои спаѓаат во категориите „АМ“, „А1“ и „А2“.

(21) Возач на кого му е издадена возачка дозвола од категоријата „А2“ има право да управува и со моторни возила кои спаѓаат во категориите „АМ“ и „А1“.

(22) Возач на кого му е издадена возачка дозвола од категоријата „Б“ има право да управува и со моторни возила кои спаѓаат во категоријата „АМ“ и националните категории „Ф“ и „Г“.

(23) Возач на кого му е издадена возачка дозвола од категоријата „Б“ може да управува и со трицикли чија јачина на мотор не поминува 15 kw, откако ќе наполни 21 година како и со четирицикли.

(24) Возач на кого му е издадена возачка дозвола од категоријата „Ц1“ има право да и управува со моторни возила кои спаѓаат во категориите „АМ“ и „Б“ и националните категории „Ф“ и „Г“.

(25) Возач на кого му е издадена возачка дозвола од категориите „Ц1Е“, „ЦЕ“, „Д1Е“ и „ДЕ“ има право да управува и со моторни возила кои спаѓаат во категоријата „БЕ“.

(26) Возач на кого му е издадена возачка дозвола од категоријата „Ц“ има право да управува и со моторни возила кои спаѓаат во категориите „АМ“, „Б“, „Ц1“ и националните категории „Ф“ и „Г“.

(27) Возач на кого му е издадена возачка дозвола од категоријата „ЦЕ“ има право да управува и со моторни возила кои спаѓаат во категоријата „ДЕ“, доколку поседува возачка дозвола од категоријата „Д“.

(28) Возач на кого му е издадена возачка дозвола од категоријата „Д“ има право да управува и со моторни возила кои спаѓаат во категориите „АМ“, „Б“, „Ц1“, „Ц“ и „Д1“ и националните категории „Ф“ и „Г“.

(29) Возач на кого му е издадена возачка дозвола од категориите „ЦЕ“ и „ДЕ“ има право да управува и со моторни возила кои спаѓаат во категориите „Ц1Е“ и „Д1Е“.

(30) Возач на кого му е издадена возачка дозвола од категориите „Б“, „Ц1“, „Ц“, „Д1“ и „Д“ има право да управува и со моторни возила со приклучна приколка, доколку вкупната маса не надминува над 750 kg.